

*Ю. М. Мостовий
Т. В. Константинович-Чічірельо*

**ТРОМБОЕМБОЛІЯ ЛЕГЕНЕВОЇ
АРТЕРІЇ:
СУЧАСНІ СТАНДАРТИ
ДІАГНОСТИКИ
ТА ЛІКУВАННЯ**

Методичні рекомендації

Вінниця
2003

Вінницький національний медичний університет
ім. М.І. Пирогова

Ю. М. Мостовий
Т. В. Константинович-Чічірельо

**ТРОМБОЕМБОЛІЯ ЛЕГЕНЕВОЇ АРТЕРІЇ:
СУЧАСНІ СТАНДАРТИ
ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ**

Методичні рекомендації

Вінниця
2003

Методичні рекомендації розглянуті, затверджені та додані до друку на засіданні методичної ради Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова (протокол № 1 від 29 жовтня 2003 р.)

Мостовий Ю. М., Константинович-Чічірельо Т. В.

Тромбоемболія легеневої артерії: сучасні стандарти діагностики і лікування / Вінниц. нац. мед. ун-т ім. М. І. Пирогова. Каф. пропедев. терапії. — Вінниця, 2003. — 55 с.

ISBN

Методичні рекомендації висвітлюють проблему епідеміології, факторів ризику, генезу, симптоматології, сучасної клінічної та лабораторно-інструментальної діагностики, лікування і профілактики тромбоемболії легеневої артерії.

Пропонуються для використання лікарями терапевтичного та хірургічного підрозділів, лікарями-інтернами та студентами вищих медичних навчальних закладів рівнів акредитації.

ISBN

УДК 616-005.6:616.131-071-08

© Мостовий Ю. М., Константинович-Чічірельо Т. В., 2003

Лібрарія
Інструментальна
Алгоритми
Алгоритми
Диференціальна
Лабораторна
аналіз
Лікування
Антикоагулянти
Антикоагулянти
Пр

Не
Тромбоемболія
Показання
Етиологія
Профілактика
Закладення
Список літератури

ЗМІСТ

<i>Список умовних скорочень</i>	4
<i>Введення</i>	5
Загальна характеристика тромбоемболії легеневої артерії (ТЕЛА)	6
Визначення	6
Епідеміологія	6
Етіологія	8
Патогенез	10
Класифікація	11
Приклади формулювання діагнозу	12
Діагностика	13
Клінічна діагностика	13
Лабораторна діагностика	17
Інструментальна діагностика	17
Алгоритм діагностики у разі підозри на немасивну ТЕЛА	24
Алгоритм діагностики у разі підозри на масивну ТЕЛА	26
Диференційна діагностика ТЕЛА	26
Лабораторна оцінка стану гемостазу та контроль ефективності антикоагулянтної терапії	29
Лікування	33
Антиагреганти (антитромбоцитарні засоби)	34
Антикоагулянти	35
Прямі антикоагулянти	35
Гепаринотерапія	35
Показання до призначення гепарину	36
Протипоказання до гепаринотерапії:	38
Непрямі (оральні) антикоагулянти	38
Тромболізіс	41
Показання та протипоказання до тромболізісу	41
Показання до постановки қава-фільтра	43
Емболектомія	43
Профілактика	44
<i>Заключення</i>	49
<i>Список використаних джерел</i>	50

Список умовних скорочень

- АДФ — аденозиндифосфат
- АІВ — ангиографічний індекс важкості
- АПГ — ангіопульмонографія
- АТ — артеріальний тиск
- АСТ — аспартатамінотрансфераза
- АЧТЧ — активований частковий тромбластиновий час
- АШК — апарат штучного кровообігу
- ВПСЛ — вентиляційно-перфузійна сцинтиграфія легень
- ДН — дихальна недостатність
- ДВЗ-синдром — синдром дисемінованого внутрішньосудинного зсідання

крові

- ЕКГ — електрокардіографія
- ЕхоКГ — ехкардіографія
- ІХС — ішемічна хвороба серця
- ЛДГ — лактатдегідрогеназа
- мм рт. ст. — міліметри ртутного стовпчика
- МРТ — магнітно-резонансна томографія
- МНІ — міжнародний нормалізаційний індекс
- МО — міжнародні одиниці
- НМГ — низькомолекулярні гепарини
- НФГ — нефракційований гепарин
- ОГК — органи грудної клітки
- ОД — одиниці дії
- ПЧ — протромбіновий час
- ПІ — протромбіновий індекс
- ПДФ — продукти деградації фібриногену
- СКТ — спіральна комп'ютерна томографія
- ТЕЛА — тромбоемболія легеневої артерії
- ТГВ — тромбоз глибоких вен
- ХНК — хронічна недостатність кровообігу
- УЗО — ультразвукове обстеження

Введення

Проблема тромбоемболії легеневої артерії (ТЕЛА) є однією з найбільш актуальних в клініці захворювань внутрішніх органів та в хірургічній практиці. За останні роки спостерігається суттєве збільшення смертності від ТЕЛА: за даними різних авторів вона становить 5–12%. Діагностика та лікування ТЕЛА є складною для практикуючих лікарів.

Ситуація, що склалася, пов'язана з низькою інформованістю лікарів, а також з різноманітністю клінічних проявів цього патологічного стану. Саме тому прижиттєва діагностика ТЕЛА за даними різних авторів складає лише 25%, немає адекватного лікування у разі прижиттєвого встановлення діагнозу.

В Україні сьогодні відсутні узгоджувальні документи щодо діагностики та стандартів лікування хворих хірургічного та терапевтичного профілю з ТЕЛА, а також щодо відбору хворих, які мають високий ступінь ризику розвитку ТЕЛА, для профілактичного лікування.

Пропоонуємо методичні рекомендації, які синтезують сучасні знання відносно алгоритмів діагностики, диференційної діагностики, терапевтичного та хірургічного лікування хворих з ТЕЛА та стандартів превентивного лікування пацієнтів, які мають високий ступінь ймовірності її розвитку. Описані основні патогенетичні механізми, клінічна картина ТЕЛА, наведена класифікація лікарських препаратів, що застосовуються, показання, протипоказання до їх використання, можливі побічні дії, хірургічні методи лікування ТЕЛА.

Сподіваємось, що запропоновані методичні рекомендації здатні суттєво поліпшити знання лікарів про ТЕЛА, а це, в свою чергу, значно поліпшить діагностику, лікування та профілактику цього патологічного стану.

Будь-які конструктивні пропозиції до удосконалення нашого видання будуть сприйняті нами із вдячністю.

Автори

Наукове видання

**Мостовий Юрій Михайлович
Константинович-Чічірельйо Тетяна Володимирівна**

**ТРОМБОЕМБОЛІЯ ЛЕГЕНЕВОЇ АРТЕРІЇ:
СУЧАСНІ СТАНДАРТИ ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ**

Технічний редактор Б. М. Шлеймович
Коректор М. С. Драпака

Здано до складання 2.07.2003. Підписано до друку 12.11.2003
Формат 60x84/16. Гарнітура TextBook.
Умов. друк. арк. 5,12. Тираж 1000 прим.

Надруковано з готових фотоформ